

МОДЕРНІЗАЦІЯ ВІТЧИЗНЯНОЇ ПРАВОВОЇ СИСТЕМИ В УМОВАХ СВІТОВОЇ ІНТЕГРАЦІЇ

**МАТЕРІАЛИ
IV МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
(КРОПИВНИЦЬКИЙ, 22-23 БЕРЕЗНЯ 2023 РОКУ)**

Економічний університет, м. Варна Болгарія
Вармансько-Мазурський університет, Польща
Університет професійної освіти в р. Польща
Жилінський університет, р. Словакія
Кіровоградський науково-дослідний експертно-криміналістичний
центр МВС України
Навчально-науковий інститут економічної безпеки та митної справи
Державного податкового університету
Державний університет інфраструктури та технологій
Національний аерокосмічний університет ім. М. Є. Жуковського
«Харківський авіаційний інститут»
Державна регуляторна служба України
Вища школа адвокатури Національної асоціації адвокатів України
Льотна академія Національного авіаційного університету

МОДЕРНІЗАЦІЯ ВІТЧИЗНЯНОЇ ПРАВОВОЇ СИСТЕМИ В УМОВАХ СВІТОВОЇ ІНТЕГРАЦІЇ

МАТЕРІАЛИ ІV МІЖНАРОДНОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
(Кропивницький, 22-23 березня 2023 року)

УДК 340: 330(063)
М 74

*Рекомендовано до друку рішенням Вченої ради
Льотної академії Національного авіаційного університету
(протокол № 4 від 17 травня 2023 р.)*

**Модернізація вітчизняної правової системи в умовах світової
М 74 інтеграції: матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., м. Кропивницький,
22-23 березня 2023 р. / за заг. ред. О. Р. Антонова, С. І. Москаленко.
Кропивницький : ЛА НАУ, 2023. — 368 с.**

ISBN 978-611-01-2892-6

Збірник містить матеріали тез учасників IV Міжнародної науково-практичної конференції «Модернізація вітчизняної правової системи в умовах світової інтеграції», що присвячуються вирішенню актуальних питань захисту прав людини через модернізацію вітчизняної правової системи крізь призму права Європейського Союзу з врахуванням соціально-гуманітарних і філософських аспектів.

Збірник призначено для науково-педагогічних працівників, аспірантів, докторантів, студентів закладів вищої освіти, фахівців-практиків.

*Матеріали друкуються мовою оригіналів.
За виклад, зміст і достовірність матеріалів відповідають автори.*

УДК 340: 330(063)

ISBN 978-611-01-2892-6

© Льотна академія Національного авіаційного університету, 2023.

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ

Голова організаційного комітету:

СОРОКА М.Ю. – заступник начальника академії з навчальної, науково-методичної та виховної роботи Льотної академії НАУ, к.т.н., доцент

Заступник голови:

МОСКАЛЕНКО С. І. – завідувач кафедри права та соціально-гуманітарних дисциплін, д.ю.н., доцент

Члени організаційного комітету:

АНДРЕЄВА Аріяна – керівник кафедри юридичних наук економічного університету, м. Варна, Болгарія, доктор, доцент *(за згодою)*;

БАБІЙ М.В. – директор Кіровоградського науково-дослідного експертно-криміналістичного центру МВС України *(за згодою)*;

ГРЕТЧЕНКО Л. Л. – адвокат, керівник проектів і програм вищої школи адвокатури Національної асоціації адвокатів України *(за згодою)*;

ГРИГОРЕНКО В. В. – Заступник директора департаменту- начальник відділу контролю за додержанням законодавства дозвільними органами Департаменту державного нагляду (контролю) *(за згодою)*;

ДОБКІНА К. Р. – декан юридичного факультету інституту управління, технологій та права Державного університету інфраструктури та технологій, д. юр. наук, професор *(за згодою)*;

ЖИВУЦЬКА-КОЗЛОВСЬКА Ельжбета – кафедра кримінального процесу та виконавчого кримінального права факультету права та адміністрації Вармінсько-Мазурського університету в Ольштині, Польща *(за згодою)*;

КОЛОМОЄЦЬ О. Д. – провідний фахівець з організації наукової роботи відділу забезпечення діяльності Кіровоградського науково-дослідного експертно-криміналістичного центру МВС України, кандидат юридичних наук, доцент *(за згодою)*;

КРАВЦОВ В. О. – доцент кафедри права та соціально-гуманітарних дисциплін Льотної академії Національного авіаційного університету, к.пед.н., доцент;

КУЧЕР О.В. – голова Державної регуляторної служби України *(за згодою)*;

ЛЕЛАКОВА Єва – завідувач кафедри англійської мови та літератури, PhD, доцент, Жилінський університет *(за згодою)*;

МАЛІНОВСЬКА Ірена – Доктор, Університет професійної освіти у Вроцлаві, Польща *(за згодою)*;

МЕЛЬНИК Я. О. – Начальник відділу нагляду (контролю) з питань здійснення державного нагляду (контролю) департаменту державного нагляду (контролю) Державної регуляторної служби України *(за згодою)*;

МОШНЯГА Л. В. – доцент кафедри кримінального права та кримінології факультету № 1 – підготовки працівників досудового розслідування Донецького державного університету внутрішніх справ, кандидат юридичних наук *(за згодою)*;

ПИСЬМЕННА М.С. – декан факультету авіаційного менеджменту ЛА НАУ, д.е.н., професор, професор кафедри менеджменту авіаційної діяльності;

ПИТОНЯКОВА Славка – декан факультету гуманітарних наук, PhD, доцент, Жилінський університет, Словачька Республіка *(за згодою)*;

СИДОРОВ М. В. – помічник начальника Льотної академії НАУ із загальних питань та інноваційного розвитку, кандидат педагогічних наук, старший науковий співробітник;

ЯЦИК Т. П. – заступник директора з наукової роботи Навчально-наукового інституту економічної безпеки та митної справи Державного податкового університету, канд. юр. наук, доцент *(за згодою)*.

заходи по їх попередженню та усуненню. Тому введення нових структурних одиниць у формі центрів та лабораторій на юридичних та технічних факультетах у вищих навчальних закладах транспортного профілю буде, на наш погляд, своєчасним і доречним. Таким чином робимо висновок, що специфіка підготовки фахівців-юристів в транспортній сфері являє собою поєднання психологічних, спеціально-юридичних, педагогічних та наукових елементів, які в сукупності дають можливість сформувати професіонала юриста в транспортній сфері.

Список використаних джерел

1. Сливка С.С. Правове виховання працівників органів внутрішніх справ в сучасних умовах. – Львів, 1991. – 163 с.

3. Голосніченко І. Правосвідомість і правова культура у розбудові української держави // Право України. –2005. –№ 4. –С. 24, 25.

УДК 342.951

ОСОБЛИВОСТІ ПРАВОВОГО СТАТУСУ ЕКІПАЖУ ПОВІТРЯНОГО СУДНА

Довженко Д. студентка 4-го курсу
групи 1091-П Льотної академії
Національного авіаційного університету

Науковий керівник: Єрмоленко-Князева Лілія Станіславівна
кандидатка юридичних наук, доцентка,
доцентка кафедри права та кафедри права та
соціально-гуманітарних дисциплін Льотної академії Національного
авіаційного університету, м. Кропивницький, Україна

Основною особливістю правового статусу екіпажу повітряного судна є наявність законодавчих норм, що його регулюють і є частиною інституту повітряного права в Україні.

Відповідно до ст. 32 Повітряного кодексу України, авіаційний персонал – це особовий склад авіаційного підприємства, організації, підрозділу, навчального закладу, що складається з авіаційних спеціалістів за професійною ознакою.

В свою чергу, ч.4 ст.49 Повітряного кодексу визначає склад авіаційного персоналу, до якого належать:

- 1) пілот повітряного судна;
- 2) диспетчер управління повітряним рухом (диспетчер служби руху);
- 3) персонал з технічного обслуговування повітряних суден;
- 4) члени випробувального екіпажу;

- 5) член екіпажу пасажирського салону (бортпровідник);
- 6) диспетчер із забезпечення польотів[1].

Екіпаж повітряного судна складається з командира, інших осіб льотного складу й обслуговуючого персоналу. Правовим підтвердженням цьому є ст. 57 Повітряного кодексу України, яка визначає склад екіпажу повітряногосудна, відносячи до нього осіб льотного складу, що охоплює осіб льотного екіпажу й екіпажу пасажирського й вантажного салону[1].

До прав та обов'язків екіпажу повітряного судна належить:

- 1) реалізація процедур, передбачених керівництвом з льотної експлуатації повітряного судна;
- 2) обслуговування устаткування, механізмів і приладів, необхідних для польоту повітряного судна, а також обладнання, встановленого на повітряному судні й необхідного для виконання польотного завдання;
- 3) забезпечення процедур безпеки пасажирів на борту повітряного судна та їх обслуговування[1].

Щодо адміністративно-правових вимог, які висуваються до авіаційного персоналу загалом, ст. 49 Повітряного кодексу України зазначає, що особа, яка належить до авіаційного персоналу, має відповідати кваліфікаційним вимогам за професійною ознакою, станом здоров'я та мати належним чином оформлене свідоцтво згідно з авіаційними правилами України.

Свідоцтво видається окремо на кожну спеціальність осіб авіаційного персоналу. У свідоцтво можуть вноситися позначки про право виконання деяких функцій, передбачених іншими спеціальностями[1].

Згідно з п. 4.26 Правил видачі свідоцтв авіаційному персоналу в Україні, затверджених Наказом Міністерства транспорту України від 7 грудня 1998 р. № 486, спеціалістам (громадянам України), які пройшли відповідну авіаційну підготовку поза системою ЦА в навчальних закладах України або навчальних закладах інших держав, що визнані Державіаслужбою України, та не мають перерв у льотній роботі більше 5 років (для членів екіпажу), таке свідоцтво може бути видане після перепідготовки в сертифікованих Державіаслужбою України авіаційних навчальних закладах за спеціальними програмами (перепідготовка фахівців з інших установ) і перевірки рівня кваліфікації згідно з вимогами Правил[2].

На підставі аналізу чинного законодавства можна виділити низку обмежень, які висуваються для членів екіпажу, що своєю чергою впливає на допуск останніх до виконання професійних обов'язків. Серед них такі:

- 1) вікові обмеження.

Правилами видачі свідоцтв авіаційному персоналу в Україні, затвердженими Наказом Міністерства транспорту України від 7 грудня 1998р. № 486, для отримання відповідної правової характеристики в здійсненні діяльності в авіаційній галузі визначені такі вікові градації: для отримання посвідчення курсанта-пілота (літак/вертоліт) кандидату має бути не менше 16 років; свідоцтва приватного пілота (літак/вертоліт) – не менше 17 років; свідоцтва комерційного пілота (літак/вертоліт) – не менше 18 років; свідоцтва транспортного пілота (літак/вертоліт) – не менше 21 року[2].

2) придатність за станом здоров'я.

Кандидат повинен мати чинний медичний сертифікат, що відповідає медичному стандарту I класу[2].

3) обсяг знань, набутий відповідний досвід, рівень льотної підготовки, уміння.

Слід зазначити, що для кожного кандидата для отримання відповідного свідоцтва й рейтингу або власника виноситься окремий, чітко визначений обсяг знань, набутий відповідний досвід, рівень льотної підготовки, уміння[3].

4) обов'язковість авіаційного страхування.

Ст. 118 Повітряного кодексу визначено, що експлуатант цивільного повітряного судна комерційної авіації зобов'язаний страхувати членів екіпажу повітряного судна та інший авіаційний персонал[1].

Визначені законодавством підвищені вимоги до членів екіпажу обумовлені низкою причин: підвищеною відповідальністю осіб, які входять до складу екіпажу повітряного судна, під час виконання ними посадкових обов'язків, постійною фізичною й емоційно-психічною напруженістю цих осіб під час виконання польотів і негативним впливом шкідливих факторів тощо. Саме тому законодавець закріпив вимоги, яким мають відповідати члени екіпажу повітряного судна для здійснення професійної діяльності, що підтверджується відповідними документами (офіційними дозволами, сертифікатами, свідоцтвами відповідного органу державного регулювання) й спрямоване на охорону життя й здоров'я як самих членів екіпажу повітряного судна, так і інших осіб, на забезпечення безпеки польотів на належно високому рівні й обумовлене родом і характером діяльності у сфері цивільної авіації[3].

Отже, можна зробити висновок, що зазначені вимоги до екіпажу повітряного судна визначають його правовий статус відповідно до законодавства України.

Список використаних джерел

1. Повітряний кодекс України від 19.05.2011 № 3393-VI. Дата оновлення 15.10.2022. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3393-17> (дата звернення 16.03.2023).

2. Про затвердження Правил видачі свідоцтв авіаційному персоналу в Україні : Наказ Міністерства транспорту України від 7 грудня 1998 р. № 486. База даних «Законодавство України». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0833-98> .

3. Чумак, О. Особливості адміністративно-правового статусу екіпажу повітряного судна цивільної авіації України / О. Чумак // Підприємництво, господарство і право / Науково-дослідний інститут приватного права і підприємництва ім. академіка Ф. Г. Бурчака НАПрН України. – Київ : ТОВ «Гарантія», 2020. – № 4. – С. 192-196.

ДОБКІНА К.Р. Підготовка професійних кадрів в сфері транспортного права	187
ДОВЖЕНКО Д.О., ЄРМОЛЕНКО-КНЯЗЕВА Л.С. Особливості правового статусу екіпажу повітряного судна.....	189
ЄРМОЛЕНКО-КНЯЗЕВА Л.С., СОЛДАТЕНКО А.О. Аналіз правового регулювання безпеки авіаційного транспорту	192
ЗАВГОРОДНІЙ В.А. Пріоритетність та конкуренція правових позицій європейського суду з прав людини та конституційного суду України.....	194
ІВАНОВА М.А., ЯРОШЕВСЬКА Т.В. Специфіка впливу прецедентної практики Європейського суду з прав людини на цивільне судочинство України.....	197
КАНДЕЙКІНА Д, МОСКАЛЕНКО С.І. Право учасників бойових дій на отримання безоплатної правової допомоги ..	200
КАНЮК О., ЄРМОЛЕНКО-КНЯЗЕВА Л.С. Документаційне забезпечення договірної діяльності в авіаційній галузі.....	202
КЛЕТЬОНКІНА Ю.В.,ГОРДЕЮК А.О. Особливості здійснення право на донорство анатомічних матеріалів з тіла фізичної особи.....	204
КЛІМОВСЬКА А.О., ЛЕОНІДОВА О.О. Щодо питання про захист прав дітей від насильства	207
КОВАЛЕНКО М.І., КАДАЛА В.В. Окремі проблематичні аспекти правового регламентування фінансового контролю в Україні.....	210
КОЛОДЯЖНИЙ М.Г. Організаційна складова захисту прав громадян у сфері дорожнього руху	213
КОМЗЮК А.В., КОМЗЮК Т.В. Актуальні питання законодавчого регулювання функцій прокуратури України.....	216
КОРНІЄНКО А.С., НЕСТЕРЕНКО К.О. Адміністративна відповідальність за порушення ведення трудового законодавства під час воєнного стану.....	219